EU-News

EU-wijnbouwers blij met risiko-afwijzing

Bron: EUCAM (link)

Europese wijnproducenten reageren verheugd op het besluit van een commissie om strengere bewoordingen over gezondheidsrisico's van alcohol en beperkingen op de promotie van wijn af te wijzen. Het Europees Parlement moet echter nog over het verslag stemmen; een besluit wordt in november verwacht.

Het besluit behoudt formuleringen die een onderscheid maken tussen schadelijk alcoholgebruik en algemene consumptie, al kunnen wetgevers in november alsnog strengere maatregelen herinvoeren.



Europese wijnproducenten reageren verheugd op een stemming in de commissie voor volksgezondheid van het Europees Parlement. De commissie verwierp strengere bewoordingen over gezondheidsrisico's van alcohol en zag af van een oproep tot striktere beperkingen op de promotie van wijn. De kwestie is echter nog niet definitief beslecht; in november volgt nog een laatste stemming door de volksvertegenwoordigers.

De stemming vond plaats binnen de parlementaire commissie voor volksgezondheid (SANT), die toeziet op de uitvoering van het Europese kankerbestrijdingsplan ('Beating Cancer Plan'). Volgens vertegenwoordigers uit de wijnsector heeft de commissie het onderscheid behouden tussen algemene alcoholconsumptie en schadelijk gebruik. Bovendien zijn passages geschrapt die suggereerden dat er geen veilige ondergrens voor alcoholgebruik bestaat.

Dit resultaat werd toegejuicht door het European Network of Wine Cities (RECEVIN), dat wijnbouwgemeenten in heel Europa vertegenwoordigt. In een verklaring na de stemming noemde RECEVIN-voorzitter Angelo Radica de uitkomst positief voor wijnregio's; het voorkomt volgens hem een "demonisering" van wijn en handhaaft het onderscheid tussen matige consumptie en misbruik.

Radica stelt dat het onrechtvaardig zou zijn om alle wijnconsumptie te veroordelen zonder dat onderscheid te maken. Hij voegde eraan toe dat strengere regels voor etikettering en reclame grote gevolgen zouden kunnen hebben voor een product dat in diverse Europese landen van groot economisch belang is.

Volgens RECEVIN erkent de tekst van de commissie bovendien de bestaande etiketteringsregels voor wijn – die betrekking hebben op ingrediënten en voedingswaarde – in plaats van aan te sturen op strengere gezondheidswaarschuwingen. Ook de voorgestelde beperkingen op alcoholmarketing bij sportevenementen zijn ingeperkt: ze richten zich nu specifiek op het voorkomen van blootstelling aan minderjarigen, in plaats van op bredere restricties.

De stemming maakt deel uit van een politiek gevoelig debat in Europa: moet wijn in het alcoholbeleid anders worden behandeld vanwege de culturele en economische rol die het in veel regio's speelt, of zouden alle alcoholhoudende dranken moeten worden voorzien van strengere gezondheidswaarschuwingen, gezien hun verband met kanker en andere ziekten?

Wijnproducenten en regionale bestuurders voeren aan dat wijn niet louter als een volksgezondheidsprobleem kan worden weggezet. Voorstanders van een strikter volksgezondheidsbeleid en de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) pleiten daarentegen voor duidelijkere waarschuwingen over kankerrisico's; zij benadrukken dat het beleid niet de indruk mag wekken dat enige vorm van alcoholgebruik risicovrij is.

De kwestie krijgt extra aandacht in Spanje, Italië en Frankrijk, landen waar wijn nauw verweven is met de landbouw, de export en de lokale identiteit. In Spanje verwelkomde de regionale regering van Castilla-La Mancha – de grootste wijnproducerende regio van het land – deze week publiekelijk het besluit van de commissie.

Tijdens een toespraak in Brussel op 13 oktober verklaarde José Manuel Caballero, de tweede vicepresident van Castilla-La Mancha, dat de commissie gehoor heeft gegeven aan de argumenten van wijnregio's tegen het bestempelen van wijn als inherent schadelijk. Hij benadrukte bovendien dat wijn een integraal onderdeel vormt van het mediterrane dieet en de cultuur in de producerende regio's.

Volgens Castilla-La Mancha is de regio verantwoordelijk voor ongeveer de helft van de Spaanse wijnproductie. Regionale functionarissen geven aan dat zo'n 80.000 mensen direct afhankelijk zijn van een sector die daar een waarde van circa 2 miljard euro vertegenwoordigt. Volgens de regionale overheid bedroeg de export van wijn uit Castilla-La Mancha in de eerste zeven maanden van 2026 in totaal 440 miljoen euro.

Deze cijfers verklaren waarom het debat over etikettering en reclame niet alleen een gezondheidskwestie is, maar ook een economische kwestie. Producenten vrezen dat verplichte waarschuwingen voor kanker op de voorzijde van de verpakking, of vergaande beperkingen op reclame, de verkoop kunnen schaden en het imago van wijn op zowel de binnenlandse als de exportmarkt kunnen aantasten.

Volgens RECEVIN erkende de commissie met haar stem ook de vooruitgang die de wijnsector heeft geboekt door digitale informatie aan te bieden via QR-codes en andere hulpmiddelen. Dit punt blijft echter omstreden bij gezondheidsautoriteiten; zij stellen dat essentiële gezondheidsinformatie direct zichtbaar moet zijn op de fles, zonder dat consumenten eerst een code hoeven te scannen.

Het Europese kantoor van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) blijft bij de Europese Unie aandringen op strengere waarschuwingen voor alcohol, in het bijzonder met betrekking tot het risico op kanker. De WHO Europa stelt dat geen enkel niveau van alcoholconsumptie zonder risico is wat betreft kanker, en pleit ervoor dat gezondheidsinformatie duidelijk en opvallend op de verpakking wordt vermeld.

De WHO wijst er bovendien op dat het publiek zich nauwelijks bewust is van het verband tussen alcohol en kanker. Uit onderzoek dat de WHO Europa in februari 2025 publiceerde, bleek dat slechts 15% van de respondenten in 14 Europese landen wist dat alcoholconsumptie borstkanker kan veroorzaken. Uit hetzelfde onderzoek bleek dat 39% op de hoogte was van het verband tussen alcohol en darmkanker.

Dit gebrek aan kennis bij het grote publiek is een cruciaal argument geworden voor degenen die pleiten voor strengere etiketteringsregels. Voorstanders van een betere volksgezondheid stellen dat veel consumenten de risico's van alcohol nog steeds vooral associëren met verslaving, rijden onder invloed of leveraandoeningen, terwijl ze veel minder weten over het verband tussen alcoholgebruik en diverse vormen van kanker.

De stemming in de commissie creëert op zichzelf geen nieuwe EU-brede etiketteringsregels en maakt evenmin een einde aan de bredere beleidsdiscussie. Het verslag heeft betrekking op de uitvoering van het kankerbestrijdingsplan – en niet op directe wetgeving – en elke wijziging in het politieke standpunt van het Parlement vereist nog de goedkeuring van de voltallige vergadering

Een plenaire stemming in het Europees Parlement staat voorlopig gepland voor 11 november. Deze stemming zal uitwijzen of de tekst van de commissie ongewijzigd blijft, dan wel of de parlementsleden strengere bepalingen herintroduceren met betrekking tot gezondheidswaarschuwingen, de marketing van alcohol of consumenteninformatie.

De uitkomst zal nauwlettend worden gevolgd door wijnproducenten, regionale overheden, gezondheidsautoriteiten en consumentenorganisaties in de hele Europese Unie. Voor de wijnsector betekende de stemming in de commissie een tijdelijke overwinning; het is een teken dat parlementsleden voorzichtig blijven om wijn in publieke uitingen op dezelfde wijze te behandelen als andere alcoholhoudende producten. Voor voorvechters van de volksgezondheid biedt de stemming in november een nieuwe kans om aan te sturen op een sterkere erkenning van de rol die alcohol speelt bij het risico op kanker.

Tot die tijd zullen beide kampen hun lobbyactiviteiten in Brussel waarschijnlijk opvoeren. Wijnproducerende regio's benadrukken in dit debat economisch overleven, cultureel erfgoed en evenredige regelgeving. Organisaties die zich inzetten voor de volksgezondheid leggen de nadruk op wetenschappelijk bewijs, consumenteninformatie en ziektepreventie. De uiteindelijke stemming zal bepalen welke van deze argumenten zwaarder weegt in de volgende verklaring van het Parlement over het Europese kankerbestrijdingsbeleid.